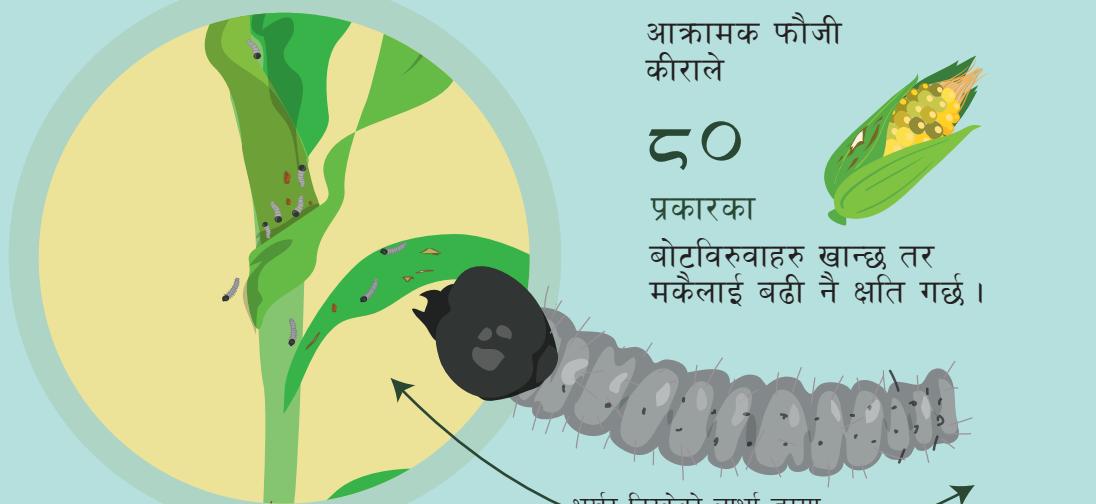


# आक्रामक फौजी कीरा (Fall Armyworm) को प्रकोप देखिएमा के गर्ने ?



आक्रामक फौजी कीरा दक्षिण  
एसियामा र नपालमा पनि फेला  
परिसकेको छ र यसले बालीलाई  
गम्भीर क्षति पुऱ्याउने आँकलन  
गरिएको छ।



निरीक्षणको क्रममा  
बालीमा फौजी  
कीराको आकमण  
पर्याप्त देखिएमा  
कसरी नियन्त्रण  
गर्ने ?



Funded by  
USAID  
FROM THE AMERICAN PEOPLE

BILL & MELINDA GATES foundation



Partners  
CIMMYT  
International Maize and Wheat Improvement Center



IRRI



RESEARCH PROGRAM ON  
Maize

## यान्त्रिक नियन्त्रण

मकैबालीको अवलोकन  
गर्नुहोस् र फौजी कीराका  
अण्डा र लार्भाहरु भेटिएमा  
मिचेर मारिदिनुहोस्। यसले  
गर्दा पूर्णरूपले नियन्त्रण नभए  
पनि कीराहरुको सङ्ख्या  
उल्लेख्य मात्रामा घट्छ।



कीराका अण्डाहरु



भर्खर निस्केको लार्भा



प्यूपा

यदि सिंचाइको व्यवस्था छ भने खेतमा केही सेन्टीमिटर माथिसम्म ढाकिने गरि पानी पटाउनुहोस्  
जसले प्यूपाहरुलाई मार्दछ। एकैपटकमा वरपरको धेरै भन्दा धेरै क्षेत्रफलमा पानी लगाउन सकेमा  
यो तरिकाबाट कीराको सङ्ख्या उल्लेख्य मात्रामा घटाउन सकिन्छ।



## समुचित बाली व्यवस्थापन

- बाली छर्न ढिला  
नगर्नुहोस्।



- अन्तरबाली वा मिश्रितबाली लगाएर  
बाली विविधता कायम गर्नुहोस्।

- बाली समयमै लगाउनुहोस्

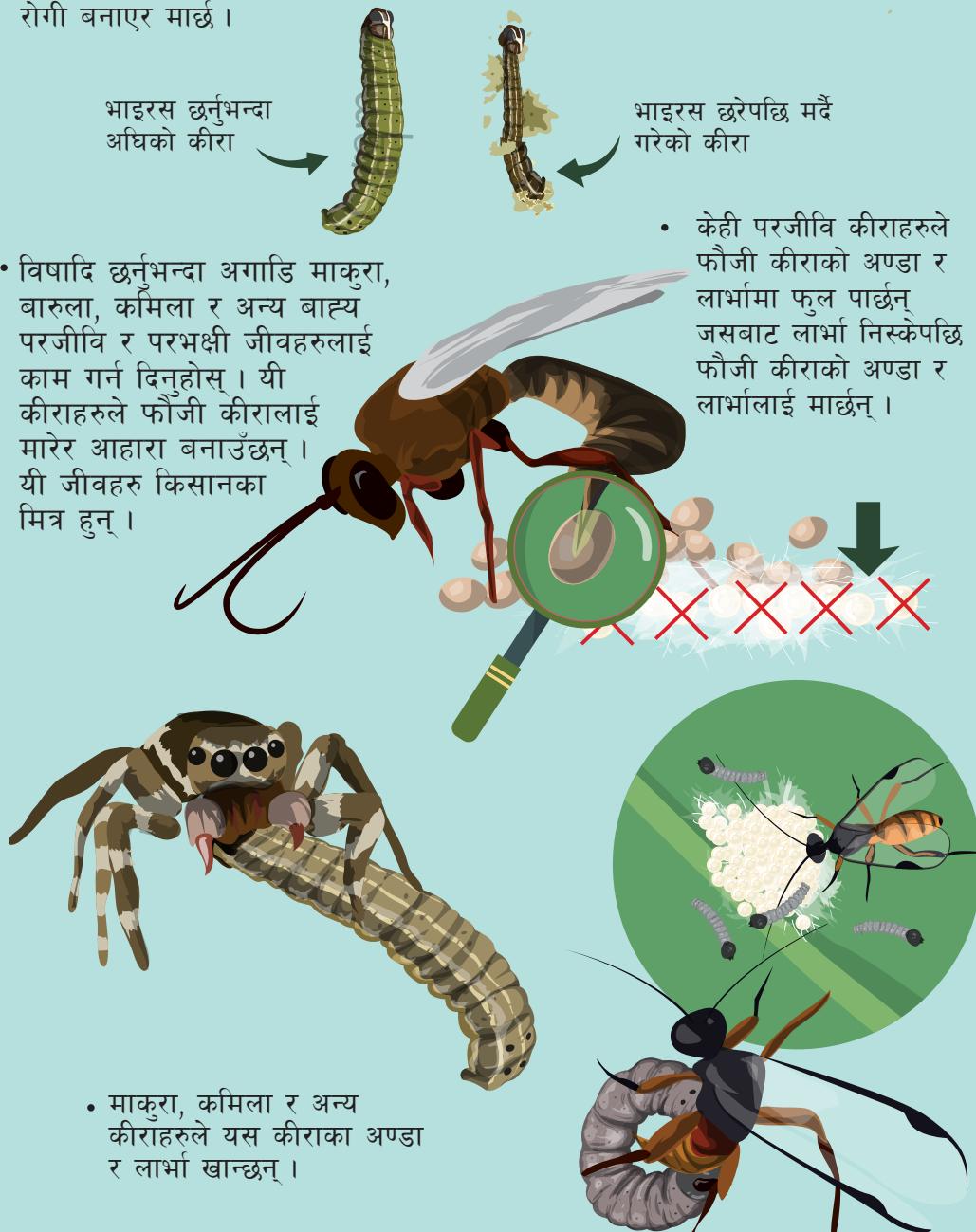


- पर्याप्त ढड्गले गोडमेल गरेर भारपात  
हटाउनुहोस् जसले सिंचाइ गरको जस्तै  
कीराहरुको सङ्ख्या घटाउँछ।



# जैविक विषादिहरुको प्रयोग

- जैविक कीटनाशक विषादिहरु जस्तै: बिटी (Bt) र व्याकुलोभाइरसमा आधारित जैविक विषादिहरु । त्यस्तै, स्पोडोप्टेरा फ्रुगिपर्दा मल्टिपल न्यक्लियोपोलिहेड्रोसिस भाइरस पनि उपयोगी छ, जसले लाभदायक कीराहरुलाई खासै हानी गर्दैन । यसले फौजी कीरालाई रोगी बनाएर मार्घ्य ।



- माकुरा, कमिला र अन्य कीराहरुले यस कीराका अण्डा र लार्भा खान्छन् ।

# रासायनिक नियन्त्रण

महत्वपूर्ण !



यदि तपाइले उचित तरिकाले खेतबारीको अवलोकन गर्दा फौजी कीराले क्षति गरेको पाउनुभयो भने कृषि प्राविधिकको सल्लाह बमोजिम विषादि छर्ने दक्ष व्यक्तिमार्फत् मात्र रासायनिक नियन्त्रण विधिको प्रयोग गर्नुहोस् ।



पर्याप्त ढुगाले बालीको अवलोकन नगरि फौजी कीरा पत्ता नलाग्दै विषादि छर्दा विषादिले राम्रोसँग काम नगर्ने र खर्च मात्र बढने हुनसक्छ ।



यान्त्रिक विधि, बाली व्यवस्थापन विधि र जैविक विधि अपनाउदा पनि नियन्त्रण नभएमा मात्र कीटनाशक विषादिको प्रयोग गर्नुहोस् ।



हावा चलेको समयमा वा बच्चाबच्ची र अरु मानिस खेत नजिकै भएको बेला विषादि स्प्रे नगर्नुहोस् ।



कीटनाशक विषादिहरु बन्द बाकसमा सकेसम्म घरबाहिरै केटाकेटीले नभेट्ने ठाउँमा राख्नुहोस् ।

The Cereal Systems Initiative for South Asia (CSISA) was established in 2009. The project is led by the International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT) and implemented jointly with the International Food Policy Research Institute (IFPRI) and the International Rice Research Institute (IRRI). The content and opinions in this infographic do not necessarily reflect the views of the Bill and Melinda Gates Foundation, USAID, or the United States Government, and shall not be used for advertising or product endorsement purposes. Correct citation: Krupnik, T.J. and Dhungana, H. (2019) What should I do if I find Fall Armyworm damage? International Maize and Wheat Improvement Center. Dhaka, Bangladesh.

International Maize and Wheat Improvement Center (CIMMYT).

Office: House 10/B. Road 53. Gulshan-2. Dhaka, 1213, Bangladesh